

A	= versio copica Ka 1—22, Kb 1—15, Kc 1—14 = Var codd. orientalium vide p. X ss. XXII ss. XXXII ss.	A = versio coptica Kb 1—15, Kc 1—14 = Var codd. orientalium vide p. X ss. XXII ss. XXXII ss.
L	= codex Leningradensis B 9 ^a , vide p. II ss. VII s. XX. XXVI s. XXX s.	
L*	= codex L, prima manus	
Lo	= textus originalis codicis L	
¶	= versio vetus latina (Itala) secundum Sabatier 1739—49 (1751) ¶ (Berger) = secundum collationem Bergeri (Notices et Extraits 38, 1893) ¶ ^D = secundum Dold, Konstanzer attaltonische Propheten- und Evan- geliendruckstücke mit Glossen, 1923	
P^b	= secundum Ranke, Par Palimpsestorum Wireburgensium, 1871	C = codex propheetarum Cairensis vide p. III. VII. XVI. XIX. XXVII. XXXI Ea 1—27, Eb 1—30, Ec 1—24 = Var codd. orientalium, vide p. X ss. XXII ss. XXXII ss
P^L	= codex Lundensis (ec. U. J. Robert, 1881, 1900)	E = Quinta
P^{LG}	= nargo codicis Legionensis (ed. Vercellone, Var. lect. Vulgatae, 1860, 64)	Frensdorff Mn = S. Frensdorff, Die Massora Magra, I 1876 Ginsburg (Mass) = Chr. D. Ginsburg, The Massorah compiled from Manuscripts, 1880—1885. 1905
P^Wind	= palimpsestus Vindobonensis (ed. Belshaim, 1885)	
Mas	= Masora, textus masoreucus	A = Aquila Arm = versio armenica B = editio Bombergiana Jacobi ben Chajim anni 1524/5
Mm, Mas, M	= Masora codicis L	C = codex propheetarum Cairensis vide p. III. VII. XVI. XIX. XXVII. XXXI Ea 1—27, Eb 1—30, Ec 1—24 = Var codd. orientalium, vide p. X ss. XXII ss. XXXII ss
Mp	= Masora parva	E = Quinta
MS	= codex manu scriptus	Frensdorff Mn = S. Frensdorff, Die Massora Magra, I 1876 Ginsburg (Mass) = Chr. D. Ginsburg, The Massorah compiled from Manuscripts, 1880—1885. 1905
MSS	= codices manu scripti	
	4 MSS, 10 MSS etc. = 4 vel 10 MSS hebraici secundum Kennicott, Vet. Test. 1776 ss. sive secundum de Rossi, Variae lectiones Vet. Test. 1784 ss et Suppl. 1798, inclusis codicibus, qui prima, exclusis illis, qui secunda mani lectionem tuentur (cf. Var. lect. I § XLII, pag. XLVI), sive secun- dum Bibliam masoreticam Ginsburgi, 1908—1926	A = versio græca LXX interpretum Gⁿ = codex Sinaticus (sc. a, c, b, e = secundus, tertius, quartus correcior)
		B = codex rescriptus Cryptoferretensis G^C = codex Ephraemi Syri rescriptus G^{Coupi} = editio Complutensis (1514—17) G^{Cyr} = secundum Cyrilum Alexandrinum G^D = codex Cottonianus Gereseos G^E = codex Bodleianus Geneseos G^P = codex Ambrosianus G^G = codex Colbertio-Sarriavanius G^B = codex Freer, Washington G^h = recensio hexaplaris
MSS ^B etc. vide Var ^B		G³ MSS (Holmes) Parsons = (3) MSS versionis græcae secundum Holmes et Parsons, Vet. Test. græc. c. variis lectionibus, 1798—1827
MSS ^G vide Var ^G		G^{62, 147} (Parsons) = MS nr. 62. 14/7 apud Holmes-Parsons
MSSH vide Hill		G^K = codex Lipsiensis
MSS ^J vide Var ^J		G^L = editio Lagardiana
MSS ^(S) (Holmes) Parsons vide G ^{(3) MSS (Holmes) Parsons}		G^{Luc} = recensio Luciana
MSS ^(K) vid. Var-Ken		G^M = codex Coislinianus
MSS ^(Wr) = MSS apud Wright, The Book of Ruth in Hebrew, 1884		G^N = codex Basiliano-Vaticanus (= IX Parsons) jungendus cum codice Veneto (G ^V = 23 Parsons)
G ^{MISS} , 2 ^{MISS} (vel G ^{MISS} , 2 ^{MISS}) etc. = codices manu scriptiLXX inter- pretum vel Targumi etc.		G^{Par Lond} = London, Mus. Brit., Pap. 37 (U apud Swete et Rahlf's)
Occ = Occidentales		G^V vide G^N = codex Marchalianus (= XII Parsons)
Ochla = Frensdorff, Das Buch Ochlah Wochlah, 1864		G^{Vn} = Aldina (Ven. 1518)
Or = Orientales		G^W = codex Atheniensis
Pal vide Var ^{pal}		G[*] (G^B etc.) = prima manus, G^B etc. secunda, tertia manus
Q = Qere (Q ^{Or} , Q ^{Qoo} = Q apud Orientales, Occidentales)		G^I (G^{BI} etc.) = altera versio (ex dupliciti)
uu = Pentateuchi textus hebreo-samaritanus		G^{IPsum} = omnes MSS vel gravissimi
uu^T = versio samaritana (Targum samaritanum)		G^O = Thicodotion
S = Symmachus		G^O = textus hebreicus secundum Origenem
s (3W) = versio syriaca secundum editionem polyglottam Lendinensem Briani Wal- ton, 654 ss (ad Pentateuchum secundum Barnes, 1914)		Hill = codex Hilliel
S^A = codex Ambrosianus versionis syriacae		K = Ketib (K ^{Or} , K ^{Oce} = K apud Orientales, Occidentales)
S^Apur = secundum Aphraaten		
s_b = versio syriaca hexaplaris cf. G ^b		
s_L = editio Lee, 1821. 23		
s_U = editio Urniensis, 1852		
Sah = versio sahidica		
Sor = Soraei		
G = Targum (in Pentateuco = G ⁰)		
G^B = Targum editionis Bombergianae G ^{1524/5}		

בראשית GENESIS.

1 בְּרָא שׁוֹתֶה בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמֶן וְאֶת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ
 הָיָתָה תְּהֻלוֹבָה וְחַשְׁךְ עַל־פָּנָיו תְּהֻזֵּם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפת עַל־פָּנָיו
 הַמִּים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וְהִי אֹר וְהִי אָרוֹר: וַיֹּירַא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ
 כִּרְצֹב וְנִבְקֵל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחַשְׁךְ: וַיֹּיקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר
 יוֹם וְלַחֲשֵׁךְ קָרָא לִילָה וַיַּהַרְבֵּר וַיַּהַרְבֵּךְ יוֹם אֶחָד: פ
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעָה בְּתוֹךְ הַמִּים וְיְהִי מִבְּדֵיל بֵּין
 יְמִים לְמִינִים: פ נְעָם גְּמַלְגָּל גְּמַלְגָּל
 יְמִינָשׁ אֱלֹהִים אֶת־הַרְקִיעָה וַיַּבְדֵל בֵּין הַמִּים אֲשֶׁר מְפֻתָּח לְרַקִיעָה
 וּבֵין הַמִּים אֲשֶׁר מַעַל לְרַקִיעָה וַיַּהַרְבֵן: וַיֹּירַא אֱלֹהִים לְרַקִיעָה שָׁמֶן
 וַיַּהַרְבֵר וַיַּהַרְבֵךְ יוֹם שני: פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקֹנוּ הַמִּים
 מְפֻתָּח הַשָּׁמֶן אֶל־מִקְומֵם אֶחָד וַתַּרְאָה הַיְבָשָׂה וַיַּהַרְבֵן: וַיֹּיקְרָא
 אֱלֹהִים וְלִבְשָׂה אֶרֶץ וְלִמְלָנָה הַמִּים קָרָא יְמִינָם וְנָרָא אֱלֹהִים כְּרֻטוֹב: ז
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים קְרֵשׁ אֶת־הָאָרֶץ דְּשָׁא עַשֵּׂב מִזְרָע וְרֹעֵעַ פָּרֵי עַשְׂה
 פָּרֵי לְמִינּוֹ אֲשֶׁר וַיַּעֲשֵׂב עַל־הָאָרֶץ וַיַּהַרְבֵן: ז וְהַזָּא חָרָע דְּשָׁא
 עַשֵּׂב מִזְרָע וְרֹעֵעַ לְמִינּוֹ וְעַז עַשֵּׂה פָּרֵי אֲשֶׁר וַיַּעֲשֵׂב לְמִינּוֹ וְנָרָא
 אֱלֹהִים כְּרֻטוֹב: וַיַּהַרְבֵר וַיַּהַרְבֵךְ יוֹם שליש: פ וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי מְאֻרָת בְּרַקִיעָה הַשָּׁמֶן לְהַבְדֵיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין
 הַלְּילָה לְאַתְתַּולְמֹעֲדִים וְלִמְנִים וּשְׁנִים: וַיַּהַרְבֵן לְמִאוֹרָת בְּרַקִיעָה הַשָּׁמֶן
 לְהָאֵיר עַל־הָאָרֶץ וַיַּהַרְבֵן: וַיַּעֲשֵׂה אֱלֹהִים אֶת־שְׁנִי הַמִּאָרֶת הַגְּלִילִים
 אֶת־הַמִּאָרֶת הַגָּדוֹלָה לְמִמְשָׁלָתָה הַזָּם וְאֶת־הַמִּאָרֶת הַקְּטָן לְמִמְשָׁלָתָה וְעַל־
 הַלְּילָה וְאֶת הַכּוּבִּים: וַיֹּיתְן אֶתְם אֱלֹהִים בְּרַקִיעָה הַשָּׁמֶן לְהָאֵיר
 עַל־הָאָרֶץ: וַיַּלְמַשֵּׁל בְּיָמִים וּבְלִילָה וּלְהַבְדֵיל בֵּין הָאֹר וּבֵין
 הַלְּילָה וְאֶת הַכּוּבִּים: וַיֹּיתְן אֶתְם אֱלֹהִים בְּרַקִיעָה הַשָּׁמֶן לְהָאֵיר
 עַל־הָאָרֶץ: וַיַּלְמַשֵּׁל בְּיָמִים וּבְלִילָה וּלְהַבְדֵיל בֵּין
 הָאֹר וּבֵין
 כְּרָא 1, 1^a mlt MSS ב maj; Orig Baraqīth vel Baraqīth, —סְמִתָּה; Samar Baraqīth ||
 6^b 14^c מְאֻרָת שָׁמֶן || 14^c הַשָּׁמֶן 6^c דְּשָׁא עַשֵּׂב = 6^c II וְלִמְנִים || VarKa
 1^d εις δραχάς, 1^d οὐ.
 וַיַּהַרְבֵן dl 7 || 7^a prps ins 6^a ex 7; cf 6 et 9, 11, 15, 24, 30 || בְּרָא 6^a ins 6^a || בְּרָא
 6^a סְעָנָא שָׁמֶן = מְקֻוה et ins 6^a || 9^a 1 prb et ins 6^a || נָרָא אֱלֹהִים כְּרֻטוֹב
 1^a II נְיַקוּ הַמִּים מְפֻתָּח הַשָּׁמֶן אֶל־מְקֻוָּתָם וְנָרָא הַיְבָשָׂה + 6^b 6^b || 10^c מְקוֹה הַמִּים
 1^c 12^c dl 3^c MSS טְלֵשׁ וְעַז || 16^c dl 2^c cf v 12 et 3MSS טְלֵשׁ וְעַז
 I

Digitized by Google

וְנִירָא אֱלֹהִים בַּרְטוֹב: יְוָיָה־עֲרָב וַיַּהְבֶּךְ רַיִם רְבִיעֵי: פ
 ט וְלֹא ט ²⁰ יְיַאָמֵר אֱלֹהִים יִשְׁرְצֵי הַמִּים שְׁרֻץ נַפְשׁ חַיה וְעוֹפֶת יְעוֹפָת עַל־הָאָרֶץ
 י אַל־פָּנִי רַקְנֵעַ הַשָּׁמִים: יְזִיבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתְּגִינָּם הַגָּדְלִים וְאֵת
 ט בְּלַנְפֵשׁ הַחַיָּה הַרְמֵשָׁת אֲשֶׁר־שְׁרַצֵּי הַמִּים לְמִינְהָם וְאֵת בְּלַעַזְפָּת
 ט בְּנֵפֶת לְמִינְהוּ נִירָא אֱלֹהִים בַּרְטוֹב: יְזִיבְרָךְ אַתָּם אֱלֹהִים לְאָמֵר פָּרוּ
 י וְרַבּוּ וּמְלָאוּ אֶת־הַמִּים בְּיָמִים וְהַעֲשָׂף יַרְבֵּ בָּאָרֶץ: יְיָה־עֲרָב וַיַּהְיֵ
 ט אַל־בָּקָר יְוָם חָמִישֵׁי: פ ²⁴ יְיַאָמֵר אֱלֹהִים הַוֹּצֵא הָאָרֶץ נַפְשׁ חַיה
 ט אַל־לְמִינָה בְּהַמָּה וּרְמַשׁ וְחַיוֹת־אָרֶץ לְמִינָה וַיַּהְבֶּךְ: יְיַאָמֵשׁ אֱלֹהִים
 ט וְאֶת־חַיָּת הָאָרֶץ לְמִינָה וְאֶת־הַבְּהִמָּה לְמִינָה וְאֵת בְּלַרְמֵשׁ הַאֲדָמָה
 ט וְלְמִינְהוּ נִירָא אֱלֹהִים בַּרְטוֹב: יְיַאָמֵר אֱלֹהִים נַעֲשָׂה אָדָם בְּצָלָמָנוּ
 י בְּדִימָתָנוּ וַיַּרְדוּ בְּדִגְתָּת הַיּוֹם וּבְעֻזָּה הַשָּׁמִים וּבְבְהִמָּה וּבְכָל־הָאָרֶץ
 י וּבְכָל־הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ:
 י י ²⁵ יְזִיבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצָלָמוֹ בְּצָלָם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ

וְכָר וְנִקְבָּה בָּרָא אֹתָם:

י י ²⁶ יְזִיבְרָךְ אַתָּם אֱלֹהִים יְיַאָמֵר לְהֶם אֱלֹהִים:
 י אַל־פָּרוּ וְרַבּוּ וּמְלָאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּבְכָבְשָׂה וַיַּרְדוּ בְּדִגְתָּת הַיּוֹם
 י וּבְעֻזָּה הַשָּׁמִים וּבְכָל־הַחִיה הַרְמֵשׁת עַל־הָאָרֶץ:
 י י ²⁷ יְיַאָמֵר אֱלֹהִים הַגָּה נִתְחַי לְכָם אֶת־כָּל־עַשֵּׂב וּרְעֵשׂ אֲשֶׁר
 י עַל־פָּנֵי כָּל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הַעַשְׂן אֲשֶׁר־בּוּ פְרִישָׁע זָרָע וְרַע לְכָם
 י י וְהַיָּה לְאַכְלָה: יְזִילְכָל־חַיָּת הָאָרֶץ וְלַכְלַעֲזָה הַשָּׁמִים וְלַכְלָל רְוֹמֵשׁ
 י עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוּ נַפְשׁ חַיה אֶת־כָּל־עַירָק עַשֵּׂב לְאַכְלָה וַיַּהְבֶּךְ:
 י י ²⁸ יְנִירָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עַשָּׂה וְהַנְּחָתָב מֵאָד וַיַּהְיֵה־עֲרָב וַיַּהְיֵ
 י י בָּקָר יְוָם הַשְׁשִׁי: פ ²⁹ יְזִיבָלְוּ הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ וּבְלַצְבָּאָם:
 י י יְזִיבָל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי מְלָא־אֹתוֹ אֲשֶׁר עַשָּׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם
 י הַשְׁבִּיעִי מִבְּלַמְלָא־אֹתוֹ אֲשֶׁר עַשָּׂה: יְזִיבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת־זִוְּמָן הַשְׁבִּיעִי
 י וַיִּקְדַּשׁ אֹתוֹ קַי בּוּ שְׁבַת מִבְּלַמְלָא־אֹתוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לְעַשׂות:
 י י י מ פ ³⁰ אֱלֹהִי תְּלִדוֹת הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם.

26 ² MSS + 6 666 || Cp 2, 2 ² 6 ² || זָרָע בּוּ לְמִינְהוּ 29 || הַחַיה סָס 28 || נִבְדָּמָן שָׁס 26
 4 ² || זָה סָבָר 6 ²

20 ² ins cf 4.4 || 26 ² ins c cf 6 et 6 || 21 ² ins c cf 6 et 6 || זָה יְהִינָן

30 ² ins c cf 26, sic 1 || 28 ² >6, frt dl || זָה אָמָר 6 ² || תִּתְחַת 27 ²

9.3 (15) MSS || Cp 2, 2 ² al 666 || 4 ² mlt MSS; 1 frt min || הַשְׁשִׁי al 666 || זָה אֹתָם אֱלֹהִים (ואת)